

رابطه هوش‌های چندگانه و هویت دانش‌آموزان

علی اکبر صلاحی^۱، محدثه آقابرابی گاوزنی^۲، زهرا طریقت رام^۲، مبینا میرزابیگی^۲

^۱ مدرس و مشاور دانشگاه، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) - شهرری

^۲ دانش‌آموخته مقطع کارشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) - شهرری

نام نویسنده مسئول:

محدثه آقابرابی گاوزنی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۷/۲۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۹/۹

چکیده

هویت و هوش‌های چندگانه هر یک از جمله مولفه‌های تأثیرگذار دوره نوجوانی به حساب می‌آید که افراد ضمن کسب هویت و پی بردن به چیستی خود، و همچنین شناسایی هوش برتر خویش به آرامش دورنی که ماحصل کشف استعداد، هوش برتر و هویت کسب شده می‌باشد، خواهند رسید. تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه بین هوش‌های چندگانه و هویت در دانش‌آموزان انجام گردیده است. روش پژوهش کمی و از نوع همبستگی می‌باشد، جامعه آماری پژوهش دانش‌آموزان دختر مقطع دوره اول متوسطه منطقه ۲۰ تهران - شهر ری در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ است که بدین منظور ۳۵۱ نفر با استفاده از جدول مورگان با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. به‌منظور سنجش متغیرها از پرسشنامه‌های هوش‌های چندگانه گاردنر و سبک‌های هویت استفاده شد، سپس به‌منظور تجزیه تحلیل داده‌ها از روش آماری ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. با توجه به نتایج بدست آمده نمره Sig برابر ۰/۰۰ شد که کوچک‌تر از سطح معناداری ۰/۰۵ می‌باشد (۰/۰۵ < p). لذا فرض صفر رد و فرض خلاف تایید گردید، بنابراین به احتمال ۹۵٪ رابطه معنادار است و بین هوش‌های چندگانه و هویت دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: هوش‌های چندگانه، هویت، نوجوان.

مقدمه

هویت^۱ ظرفیت و گنجایشی است که به شناسایی دقیق خود منجر می‌شود. این گنجایش‌ها شامل جنسیت، ملیت، مذهب و.... هستند (یسلدیک^۲، ۲۰۱۰). به عقیده جنکینز همه هویت‌ها به نوعی هویت اجتماعی محسوب می‌شوند (جنکیز^۳، ۱۹۹۶)، زیرا هیچ هویت جدا از فضای اجتماعی معنی ندارد و شکل‌گیری هویت در فرآیندهای اجتماعی شدن ریشه دارد، اما نباید تصور کرد که هویت اجتماعی یک بار برای همیشه شکل می‌گیرد (هاگ^۴ و آبرامز^۵، ۱۹۹۸).

اولین روانشناسی که هویت را به عنوان مهمترین پیشرفت شخصیت^۶ در دوره نوجوانی بیان کرده است و آن را گامی حیاتی در جهت دستیابی به بزرگسالی شادمانه و مولد مطرح کرده است، اریک اریکسون^۷ بود. ایجاد هویت بدین معنا است که نوجوان بداند کیست، چه چیزهایی برای او ارزش به حساب می‌آیند و چه راه‌هایی را انتخاب کرده است که در زندگی خود در گرو آن قدم نهد. این جستجو برای کشف و ساختن خود، نیروی محرکه بسیاری از دل‌مشغولی‌ها و رفتارهای نوجوانان در جهت‌گیری جنسی، انتخاب شغل و ارتباطات، آرمان‌های اجتماعی، اخلاقی، مذهبی و فرهنگی اوست (لطف آبادی، ۱۳۸۰).

هوش^۸ از جمله مفاهیمی است که همواره مورد توجه متخصصان آموزشی، روانشناسان و دیگر صاحب‌نظران تربیتی بوده و از دیدگاه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است (دیکینسون^۹، ۲۰۰۱). حاصل دیدگاه‌های مختلف را می‌توان به دو دسته تقسیم بندی کرد: دیدگاه اول هوش را یک توانایی کلی می‌داند، این در حالی است که دیدگاه دوم هوش را توانایی یا ظرفیتی می‌داند که از عناصر و مؤلفه‌های گوناگونی تشکیل یافته است (مایر^{۱۰} و پانتز^{۱۱} و کاریوسو^{۱۲}، ۲۰۱۷، فیست^{۱۳} و روزنبرگ^{۱۴}، ۲۰۰۹). یکی از نظریه‌هایی که همخوان با تعدد و تنوع ابعاد وجودی انسان تلاش می‌کند تبیین و تصویری جامع‌تر و واقع‌بینانه‌تر از قابلیت‌ها و توانمندی‌های انسان ارائه کند، نظریه هوش چندگانه گاردنر است. وی هوش را نه یک استعداد بلکه مجموعه‌ای از استعدادهای در نظر می‌گیرد که هر فردی ضمن دارا بودن توانایی‌های نسبی در تمام مؤلفه‌ها در یکی از آنها زنده‌تر است. این نظریه با مردود شمردن و به چالش کشیدن دیدگاه سنتی و رایج در زمینه هوش، بر تغییر رویکرد و نوع نگاه برنامه‌ریزان و کارورزان آموزشی نسبت به مقوله هوش تأکید می‌کند (امینی، تمنایی و امینی، ۱۳۸۸). این نظریه کارکردهای مهمی برای تعلیم و تربیت دارد (آرمسترانگ^{۱۵}، ۲۰۰۷ و رکسانا^{۱۶}، ۲۰۱۴).

نظریه هوش چندگانه برای اولین بار توسط هوارد گاردنر^{۱۷} (۱۹۸۳)، ارائه شد (فرامرزی، ۱۳۹۴) که مجموعه‌ای از چندین هوش است که به تشریح هر یک می‌پردازیم؛ هوش کلامی- زبانی: توانایی کاربرد موثر زبان و ارتباطات کلامی در زندگی. هوش منطقی- ریاضی: توانایی فرد در شناسایی روابط ریاضی، استفاده از تفکر انتقادی، استدلال منطقی و حل مسئله است. هوش دیداری- فضایی: فرد می‌تواند شکل‌ها را در ذهن حرکت دهد و بچرخاند و آن را به صورت سه بعدی ببیند. هوش جسمی- حرکتی: استعداد و توانایی کار با دست‌ها و به کارگیری حرکات ظریف انگشتان، دست‌ها است. هوش هستی‌گرا- طبیعت‌گرا: توانایی برقراری ارتباط با طبیعت و شناخت آن است (صادقی و دیگران، ۱۳۹۴). هوش موسیقی: توانایی تولید و درک موسیقی

1. Identity
2. Yaseldik
3. Jenkins
4. Hogg
5. Abrams
6. Personality
7. Eric Erickson
8. Intelligence
9. Dickinson
10. Meyer
11. Panther
12. Cariuso
13. Fist
14. Rosenberg
15. Armstrong
16. Rexona
17. Howard Gardner

است (نصیری، ۱۳۹۱). هوش درون فردی: توانایی برای دسترسی و شناخت خود درونی. هوش میان فردی: توانایی توجه و تمایز قائل شدن بین افراد با توجه به وضعیت و احساسات و علایق آنهاست (داوری، ۱۳۴۴).

تئوری نظریه هوش‌های چندگانه گادرنر اشاره دارد که انسان‌ها دارای تمامی هوش‌ها هستند اما ترکیب این هوش‌ها در افراد متفاوت است. با این فرضیه اولین وظیفه معلمان و متخصصان تعلیم و تربیت شناخت استعدادها و توانایی‌های دانش‌آموزان می‌باشد (صلاحی، ۱۳۹۷).

شواهد مختلفی وجود دارد که آموزش از طریق این نظریه می‌تواند در مدرسه به خلاقیت، درک و استفاده از دانش جدید و یادگیری مفاهیم آموزشی کمک نماید (شهری، ۲۰۱۷).

گادرنر، هوش را ناشی از تفاوت افراد در فرآیند یادگیری می‌داند و معتقد است که هوش را نمی‌توان به صورت کلی اندازه‌گیری کرد بلکه به صورت بخش‌هایی مشخص قابل اندازه‌گیری است (محبی امین، ۱۳۹۲). نظریه هوش‌های چندگانه در محیط‌های آموزشی و مدارس مهم و با استقبال روبرو شده و در برخی مدارس و آموزشگاه‌ها آموزش بر اساس هوش‌های چندگانه گادرنر انجام می‌گیرد (یوسفی، ۱۳۹۹).

ما در پژوهش حاضر به دنبال بررسی رابطه بین هویت و هوش‌های چندگانه گادرنر هستیم. از جمله مولفه‌های تاثیرگذار در دوره نوجوانی، مسئله هویت می‌باشد. نوجوانان و دانش‌آموزان با کسب هویت و رسیدن به خودشناسی، چستی خود را پیدا کرده و به آرامش خواهند رسید. هوش‌های چندگانه نیز توانایی و استعداد افراد در زمینه‌های مختلف بررسی می‌کند. بنابراین دانش‌آموزان با شناخت هوش، در جهت استعداد و توانایی خود گام برمی‌دارند، در آینده و تصمیمات شغلی موفقیت چشمگیری خواهند داشت و در نهایت به آرامش درونی که حاصل شکوفایی استعداد است، خواهند رسید بنابراین دو متغیر حاضر می‌تواند به دنبال چالشی بین نوجوانان باشد (نگارنده).

ویلسون^{۱۸} (۲۰۱۰) در مقاله‌ای درباره رابطه هوش‌های چندگانه با رهبری اشاره دارد که هوش چندگانه، مفاهیم برجسته‌ای برای موثر بودن، انتخاب، آموزش و پیشرفت رهبر دارد، هوش و استعداد به رهبری موثر کمک می‌کند و رهبران موثر دارای اشکال چندگانه هوش هستند.

آقاباری گاوزنی و صلاحی (۱۳۹۸) در پژوهشی با موضوع تاثیر بازی‌های تخصصی بر هوش چندگانه نوجوانان ۱۲ تا ۱۴ سال انجام دادند به این نتیجه رسیدند که با توجه به نتایج بدست آمده نمره sig برابر ۰,۳۱ گردید که کوچکتر از سطح معناداری ۰,۰۵ می‌باشد ($p > 0,05$). لذا فرض صفر رد شد و این بدان معناست که بازی‌های تخصصی در پرورش هوش چندگانه دانش‌آموزان تاثیر مثبت و رابطه معنادار است.

ظروفی (۱۳۹۱) در پژوهشی تحت عنوان بررسی بین هویت ملی و استفاده از رسانه‌ها در بین دانشجویان نتیجه بدین گونه حاصل شده است که تلویزیون با افزایش هویت ملی، موبایل و اینترنت با کاهش هویت ملی همراه است. میزان هویت ملی به محل سکونت و میزان تحصیلات بستگی ندارد، در بین دانشجویان دختر و پسر حدوداً یکسان است اما نتیجه حاصل شده نشان داده است که بین دانشجویانی که در ترم‌های پایینی قرار دارند نسبت به ترم‌های میانی کمتر می‌باشد.

طریقت رام، صلاحی (۱۳۹۸) در پژوهشی با موضوع تاثیر مدل آموزشی هویت‌پذیری بر سبک‌های هویت در دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری در مقطع تحصیلی ۹۷-۹۸ به این نتیجه رسیدند که مدل آموزشی، آموزش داده شده بر روی هویت دانشجویان همبستگی مثبت معنادار وجود داشت ($0,05$). بدین منظور می‌توان بیان کرد که بین سبک‌های هویت و مدل‌های آموزشی هویت رابطه معنادار وجود دارد.

در پژوهش حاضر به دنبال بررسی رابطه بین هوش‌های چندگانه و سبک هویت دانش‌آموزان بوده‌ایم، ضرورت انجام پژوهش حاضر بدین است با وجود پژوهش‌های گسترده تاکنون پژوهشی با عنوان بررسی هوش‌های چندگانه و هویت دانش‌آموزان در مقطع اول متوسطه در مدارس منطقه ۲۰ تهران ملاحظه نگردید. بنابراین سوال اساسی پژوهش حاضر این است که آیا بین هوش‌های چندگانه و هویت دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد؟

روش

روش پژوهش حاضر کمی و از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری در این پژوهش شامل دانش آموزان دختر مقطع دوره اول متوسطه منطقه ۲۰ استان تهران، شهری است. تعداد کل دانش آموزان مدارس متوسطه اول ناحیه ۲ شهری ۴۴۹۸ نفر می باشد که با استفاده از جدول مورگان تعداد نمونه ۳۵۱ نفر از دانش آموزان دختر بین سنین ۱۲ تا ۱۵ سال با روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای بین سه مدارس منطقه ۲۰ تهران، شهری به عنوان نمونه انتخاب شده اند. در این تحقیق داده ها به شیوه میدانی و با استفاده از ابزار پرسشنامه، پرسشنامه هوش های چندگانه گاردنر و پرسشنامه سبک های هویت گردآوری شده است.

پرسشنامه هوش های چندگانه گاردنر: آزمون هوش گاردنر توسط رابرت پنوارن^{۱۹} تهیه شده است و دارای ۸ زیر مقیاس به ترتیب: کلامی، منطقی-بینایی، موسیقایی، بدنی-جنبشی، میان فردی، درون گرایی (درون فردی)، و طبیعت گرایانه است. این آزمون ۸۰ عبارت دارد که هر ۱۰ عبارت یکی از انواع هوش مطرح شده توسط گاردنر را اندازه می گیرد. آزمون هوش چندگانه گاردنر یک آزمون مداد کاغذی است که هم به صورت فردی و هم گروهی قابل اجرا است و نمره منفی ندارد. زمان اجرا نا محدود است. پاسخ های ۸۰ عبارت آزمون در یک طیف لیکرت ۵ درجه ای به صورت «خیلی کم=۱»، «کم=۲»، «متوسط=۳»، «زیاد=۴»، «خیلی زیاد=۵» در نظر گرفته شده است. در هریک از ابعاد هوش، ۱۰ عبارت مطرح شده و مجموع امتیاز هر بعد از هوش ۵۰ امتیاز است که بیشترین امتیاز در هر بعد نشانگر وجه غالب در فرد است. روایی این مقیاس به روش تحلیل عاملی انجام شده و از روایی مناسبی برخوردار است. ضرایب پایایی زیر مقیاس ها به روش آلفای کرونباخ ۰/۶۱ تا ۰/۸۵ گزارش شده است. از سویی میزان پایایی محاسبه شده در کل پرسشنامه ۰/۸۳ است که نشان دهنده پایایی مناسب است. برای بدست آوردن روایی این مقیاس از تحلیل عاملی استفاده شد. اجرای تحلیل عاملی درباره آزمون هوش چندگانه با چرخش واریماکس نشان داد که هشت عامل تشکیل دهنده این پرسشنامه در مجموع ۶۳/۸۰۴ درصد واریانس کل را تبیین می کنند (داوری بینا، ۱۳۹۱).

پرسشنامه سبک های هویت: آزمون سبک های هویت شامل ۴۵ سوال می باشد، که برای تعیین پایایی آن از نرم افزار SPSS استفاده شد. پایایی شرط روایی است. پرسشنامه ای که پایا نباشد، روایی نیز نخواهد داشت. این آزمون دارای ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ می باشد. سپس برای تعیین پایایی که شامل تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی بود، از نرم افزار AMOS استفاده شد؛ که ابتدا کفایت اندازه گیری آن مورد ارزیابی قرار گرفت که نتیجه حاصل، مطلوب ارزیابی شد؛ در ادامه چهار سازه مکنون بدست آمد که مولفه مذهبی ۱۳ سوال، مولفه ملی ۱۲ سوال، مولفه فردی ۱۱ سوال و مولفه اجتماعی ۹ سوال مورد تایید قرار گرفت. سایر شاخص های برازش در تحلیل عاملی تاییدی نیز از میزان مناسبی برخوردار بودند. در این آزمون هر سوال دارای یک طیف هفت درجه ای (کاملاً موافق=۷، موافق=۶، کمی موافق=۵، نظری ندارم=۴، کمی مخالف=۳، مخالف=۲، کاملاً مخالف=۱) می باشد؛ البته شیوه نمره گذاری در سوال دوم معکوس است. در نهایت، مجموع نمرات شامل طیفی بین نمره ۳۱۵ تا ۴۵ است. لذا نمرات بین ۴۵ تا ۱۳۴ بیانگر هویت پایین، نمرات ۱۳۵ تا ۲۲۵ بیانگر هویت متوسط و نمرات ۲۲۶ تا ۳۱۵ بیانگر هویت بالا می باشد.

جهت تحلیل و تجزیه داده ها با توجه به نوع فرضیه و داده های بدست آمده برای بررسی فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون با بهره گیری از نرم افزار SPSS ۱۶ استفاده گردید.

نتایج

جدول ۱- سن افراد

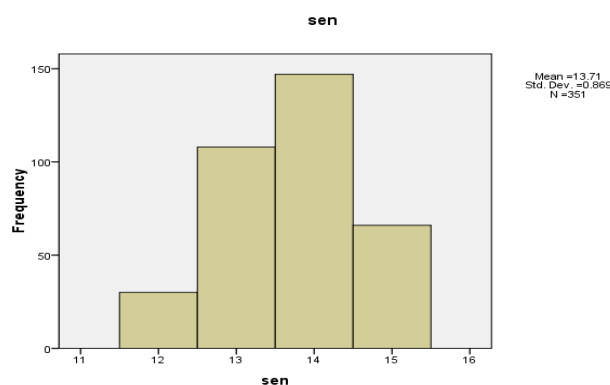
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	12	30	8.5	8.5	8.5
	13	108	30.8	30.8	39.3
	14	147	41.9	41.9	81.2
	15	66	18.8	18.8	100.0
	Total	351	100.0	100.0	

در جدول شماره ۱، به بررسی سن اشاره کرده است. نمایانگر فراوانی، درصد، درصدفردانی، فراوانی تجمعی می‌باشد.

جدول ۲- وضعیت پایه تحصیلی

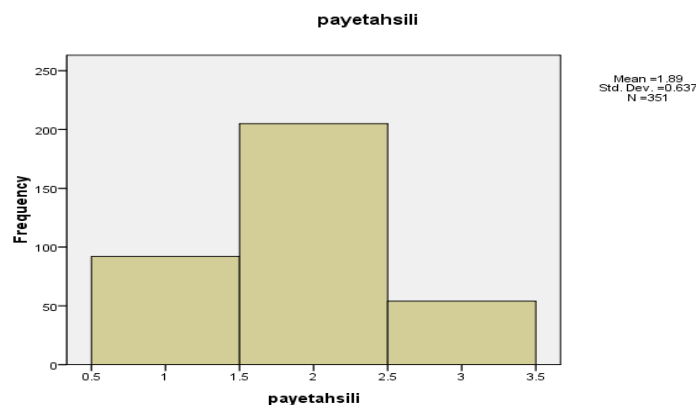
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	haftom	92	26.2	26.2	26.2
	hashtom	205	58.4	58.4	84.6
	nohom	54	15.4	15.4	100.0
	Total	351	100.0	100.0	

در جدول شماره ۲، وضعیت پایه تحصیلی اشاره شده است که نمایانگر فراوانی، درصد، درصدفردانی، فراوانی تجمعی متغیر وضعیت پایه تحصیلی می‌باشد.

نمودار ۱- فراوانی هیستوگرام سن

در نمودار ۱، نمودار هیستوگرام سن نشان داده شده، محور افقی مقدار متغیر سن و محور عمودی فراوانی می‌باشد. نتایج حاصله بیانگر این است که بیشتر نمونه‌های پژوهش در دامنه سنی ۱۳ تا ۱۵ سال قرار دارند.

نمودار ۲- فراوانی هیستوگرام پایه تحصیلی

در نمودار ۲، نمودار هیستوگرام پایه تحصیلی نشان داده شده، محور افقی مقدار متغیر پایه تحصیلی و محور عمودی فراوانی می‌باشد. نتایج حاصله بیانگر این است که بیشتر نمونه‌های پژوهش در پایه تحصیلی هشتم به تحصیل می‌پردازند.

جدول ۳- آمار توصیفی

		sen	payetahsili
N	Valid	351	351
	Missing	0	0
	Mean	13.71	1.89
	Std. Error of Mean	.046	.034
	Median	14.00	2.00
	Mode	14	2
	Std. Deviation	.869	.637
	Variance	.755	.405
	Skewness	-.188	.095
	Std. Error of Skewness	.130	.130
	Kurtosis	-.643	-.556
	Std. Error of Kurtosis	.260	.260
	Range	3	2
	Minimum	12	1
	Maximum	15	3
Percentiles	Sum	4812	664
	1	12.00	1.00
	10	13.00	1.00
	20	13.00	1.00
	25	13.00	1.00
	30	13.00	2.00
	40	14.00	2.00
	50	14.00	2.00
	60	14.00	2.00
	70	14.00	2.00
	75	14.00	2.00
	80	14.00	2.00
	90	15.00	3.00

در جدول شماره ۳، شاخص‌های توصیفی مربوط به متغیر سن و وضعیت پایه تحصیلی ارائه شده است. که نمایانگر تعداد افراد مورد پژوهش، آیا خطایی در پژوهش صورت گرفته است که در اینجا مشکلی وجود ندارد، میانگین، نما، انحراف معیار، انحراف استاندارد، دامنه تغییرات، کمترین داده، بیشترین داده و مجموع آن و درصدها پرداخته شده است.

جدول ۴- همبستگی بین هوش‌های چندگانه و هویت

	hoviati	hosh
Pearson Correlation	1	.553**
hoviati Sig. (2-tailed)		.000
N	351	351
Pearson Correlation	.553**	1
hosh Sig. (2-tailed)	.000	
N	351	351

با توجه به فرضیه پژوهش که عبارت است از اینکه بین هوش‌های چندگانه و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۴، همبستگی بین هوش‌های چندگانه و هویت نشان داده شده است. باتوجه به جدول sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش‌های چندگانه و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۵- همبستگی بین هوش کلامی- زبانی و هویت

	HOSHKALAMI	hoviati
Pearson Correlation	1	.586**
HOSHKALAMI Sig. (2-tailed)		.000
N	351	351
Pearson Correlation	.586**	1
hoviati Sig. (2-tailed)	.000	
N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین هوش کلامی- زبانی و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۵، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش کلامی- زبانی و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۶- همبستگی بین هوش منطقی- ریاضی و هویت

	hoviati	HOSHRIAZI
Pearson Correlation	1	.563**
hoviati Sig. (2-tailed)		.000
N	351	351
Pearson Correlation	.563**	1
HOSHRIAZI Sig. (2-tailed)	.000	
N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین بین هوش منطقی- ریاضی و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۶، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش منطقی- ریاضی و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۷- همبستگی بین هوش دیداری- فضایی و هویت

	hoviati	HOSHFAZAI
Pearson Correlation	1	.426**
hoviati Sig. (2-tailed)		.000
N	351	351
Pearson Correlation	.426**	1
HOSHFAZAI Sig. (2-tailed)	.000	
N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین بین هوش دیداری- فضایی و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۷، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش دیداری- فضایی و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۸- همبستگی بین هوش جنبشی- حرکتی و هویت

	hoviati	HOSHJONBESHI
Pearson Correlation	1	.359**
hoviati Sig. (2-tailed)		.000
N	351	350
Pearson Correlation	.359**	1
HOSHJONBESHI Sig. (2-tailed)	.000	
N	350	350

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین بین هوش جنبشی- حرکتی و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۸، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش جنبشی- حرکتی و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۹- همبستگی بین هوش میان فردی و هویت

	hoviati	HOSHMIANFARDI
Pearson Correlation	1	.463**
hoviati Sig. (2-tailed)		.000
N	351	351
Pearson Correlation	.463**	1
HOSHMIANFARDI Sig. (2-tailed)	.000	
N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین هوش میان فردی و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۹، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش میان فردی و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۱۰- همبستگی بین هوش درون فردی و هویت

	hoviati	HOSHDARONFARDI
Pearson Correlation	1	.452**
hoviati Sig. (2-tailed)		.000
N	351	350
Pearson Correlation	.452**	1
HOSHDARONFARDI Sig. (2-tailed)	.000	
N	350	350

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین هوش درون فردی و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۱۰ نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش درون فردی و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۱۱- همبستگی بین هوش طبیعت گرا و هویت

	hoviati	HOSHTABIATGARA
Pearson Correlation	1	.491**
hoviati Sig. (2-tailed)		.000
N	351	350
Pearson Correlation	.491**	1
HOSHTABIATGARA Sig. (2-tailed)	.000	
N	350	350

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین هوش طبیعت گرا و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۱۱، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش طبیعت گرا و هویت رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۱۲- همبستگی بین هوش موسیقایی و هویت

	hoviati	HOSHMOSIGHI
Pearson Correlation	1	.090
hoviati Sig. (2-tailed)		.091
N	351	351
Pearson Correlation	.090	1
HOSHMOSIGHI Sig. (2-tailed)	.091	
N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین هوش موسیقایی و هویت رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۱۲، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۹۱ است که بزرگتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر تایید و فرض خلاف رد می شود. بنابراین بین هوش موسیقایی و هویت رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول ۱۳- همبستگی بین هوش و هویت مذهبی

		hosh	HOVIATMAZHABI
hosh	Pearson Correlation	1	.316**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	351	351
HOVIATMAZ HABI	Pearson Correlation	.316**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین هوش و هویت مذهبی رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۱۳، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش و هویت مذهبی رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول ۱۴- همبستگی بین هوش و هویت مذهبی

		hosh	HOVIATMELI
hosh	Pearson Correlation	1	.507**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	351	351
HOVIATMELI	Pearson Correlation	.507**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین هوش و هویت ملی رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۱۴، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش و هویت ملی رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول ۱۵- همبستگی بین هوش و هویت اجتماعی

		hosh	HOVIATEJTEMAI
hosh	Pearson Correlation	1	.529**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	351	351
HOVIATEJTEMAI	Pearson Correlation	.529**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین بین هوش و هویت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۱۵، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش و هویت اجتماعی رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول ۱۶- همبستگی بین هوش و هویت فردی

	hosh	HOVIATFARDI
Pearson Correlation	1	.613**
Sig. (2-tailed)		.000
N	351	351
Pearson Correlation	.613**	1
Sig. (2-tailed)	.000	
N	351	351

با توجه به فرضیه فرعی فوق که عبارت است از اینکه بین بین هوش و هویت فردی رابطه معنادار وجود دارد. در جدول شماره ۱۶، نتایج نشان داد که sig حاصل شده ۰/۰۰۰ است که کوچکتر از سطح معناداری ۰/۰۵ می باشد در نتیجه فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود. بنابراین بین هوش و هویت فردی رابطه معنادار وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

همان گونه که قبلاً نیز بیان شد مهمترین سؤال پژوهش این است که آیا بین هوش های چندگانه گاردنر با هویت دانش آموزان دوره اول متوسطه رابطه وجود دارد؟ یافته های حاصل از تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده در جدول شماره ۴ در این پژوهش نشان داد که در زمینه هوش های چندگانه گاردنر و هویت دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. اگرچه بین این پژوهش و سایر پژوهش های انجام گرفته (از نظر جامعه، نمونه آماری و روش اجرا) تفاوت هایی وجود دارد ولی یافته های حاصل از این پژوهش با پژوهش های انجام گرفته همخوانی دارد. از جمله نادی نجف آبادی و همکاران (۱۳۹۳)، در تحقیقی به این نتیجه دست یافتن که بین هوش موسیقایی، زبانی، میان فردی با هوش هیجانی همبستگی مثبت معنی دار وجود دارد. در این پژوهش نیز نتایج نشان داد که بین هوش های چندگانه گاردنر و سبک های هویت رابطه معناداری وجود دارد و همچنین بین هوش های کلامی- زبانی، هوش منطقی- ریاضی، هوش دیداری- فضایی، هوش جنبشی- حرکتی، هوش میان فردی، هوش درون فردی، هوش طبیع گرا و هویت رابطه معناداری وجود دارد. اما بین هوش موسیقایی و هویت رابطه معناداری وجود ندارد.

شیرر (۲۰۰۶)، در پژوهشی که به بررسی ارتباط بین هوش های چندگانه و هوش هیجانی پرداخت، که انتظار می رفت بیشترین ارتباط بین هوش های درون فردی و میان فردی با هوش هیجانی بدست آورد. هوش زبانی هم رابطه بالا و هوش ریاضی ارتباطی در سطح متوسط با هوش هیجانی داشتند. هوش های طبیعت گرایانه، فضایی، بدنی، و موسیقی کمترین ارتباط را با هوش هیجانی داشتند، پژوهش مورد بررسی از جهتی که با دنبال تشخیص و سنجش بین هوش ها می باشد با پژوهش حاضر مشابه است و در این پژوهش بین هوش های کلامی- زبانی، هوش منطقی- ریاضی، هوش دیداری- فضایی، هوش جنبشی- حرکتی، هوش میان فردی، هوش درون فردی، هوش طبیع گرا و هویت رابطه معناداری وجود دارد. اما بین هوش موسیقایی و هویت رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین بین هوش با هویت مذهبی، هویت ملی، هویت اجتماعی و هویت فردی نیز رابطه وجود داشته است.

یوسفی و همکاران (۱۳۹۵)، در پژوهشی با عنوان هویت فردی و اجتماعی و عوامل موثر در بهسازی خود نتیجه حاصل شده بدین گونه است که برای خودبهسازی که به معنی توسعه آگاهانه مهارت‌ها، خودآگاهی، هدایت و کنترل رهبری برای مدتی طولانی است می‌تواند از فزاینده‌های خودآگاهی، خودکارآمدی، سوگیری خدمت به خود، مقایسه اجتماعی و تلاش برای شناختن خود، خودنمایان سازی و خود تنظیمی، احساس تعهد و ارزشمندی، بهره‌گیری از عوامل موقعیتی و پرورش بعد دینی و معنویت بهره گرفت، شباهت‌های پژوهش حاضر با پژوهش مورد بررسی در این می‌باشد که هر دو پژوهش به دنبال سنجش و بررسی رابطه بین سبک‌های هویت می‌باشند و از جهتی دیگر وجود رابطه معنادار در پژوهش حاضر و پژوهش مورد بررسی می‌باشد و نتایج بیان می‌کند که در پژوهش حاضر بین هوش و هویت مذهبی، هویت ملی، هویت اجتماعی و هویت فردی نیز رابطه وجود داشته است. صلاحی و قدوسی (۱۳۹۹)، در پژوهشی با عنوان رابطه هویت و هوش معنوی بر خلاقیت به این نتیجه رسیدند که با توجه به نتایج بدست آمده نمره sig در تحلیل واریانس برابر با ۰,۰۰۱ و ۰,۲۳۸ بود و بین هویت و هوش معنوی رابطه معناداری وجود دارد اما بین هویت و خلاقیت رابطه وجود ندارد. پژوهش حاضر با این تفاوت که دو متغیری می‌باشد اما نشان داده شد که همانطور که در پژوهش صلاحی بین هویت و هوش معنوی رابطه وجود دارد، بین هویت و هوش چندگانه نیز رابطه وجود دارد و در تبیین فرضیه‌های فرعی نتایج نشان داد بین هوش های کلامی- زبانی، هوش منطقی- ریاضی، هوش دیداری- فضایی، هوش جنبشی- حرکتی، هوش میان فردی، هوش درون فردی، هوش طبع گرا و هویت رابطه معناداری وجود دارد. اما بین هوش موسیقایی و هویت رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین بین هوش با هویت مذهبی، هویت ملی، هویت اجتماعی و هویت فردی نیز رابطه وجود داشته است.

در تبیین نتایج این پژوهش می‌توان گفت که هویت موضوع حائز اهمیتی در سطح جامعه است که به خودشناسی و شناخت چیستی خود منجر می‌شود، هوش‌های چندگانه نیز موضوع بروزیست که به دنبال تشخیص هوش برتر افراد جامعه می‌باشد، بنابراین هر دو متغیر حاضر می‌تواند به دنبال چالشی برای دوره نوجوانانی باشد که به خودشکوفایی آنان منجر شود. محدودیت‌های پژوهش شامل سرسری پر کردن پرسشنامه‌ها، عدم تمرکز آنها حین انجام آزمون است. از پیشنهاداتی که مطرح است تا راهنمای پژوهشگران باشد می‌توان به اجرای پژوهش در مقاطع تحصیلی دیگر، جنسیت مخالف و جامعه آماری دیگر، همچنین آگاه‌سازی والدین و نوجوانان از اهمیت کسب هویت و شناخت استعداد و هوش تخصصی خود آنها، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و... اشاره کرد.

منابع و مراجع

- [۱] داوری، رحیم. (۱۳۴۴). روانشناسی کودکان تیزهوش و روش‌های آموزش ویژه، تهران، چاپ سوم، ویرایش دوم.
- [۲] داوری بینا، منیژه. (۱۳۹۱). ساخت و بررسی ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه هوش چندگانه گاردنر، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، استادارهنما: دکتر حسن پاشا شریفی و استاد مشاور: سیمین دخت رضاخانی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی.
- [۳] ساعتچی، محمود، کامکاری، کامبیز، عسگریان، مهناز. (۱۳۸۴). آزمونهای روانشناختی، تهران، نشر ویرایش.
- [۴] صادقی، داریوش، صلاحی، علی اکبر، جمشیدی، صهبا، عمادی، شایا، حبیبی، رویا، مختاری، نسیم، خزان، سحر، سیمرغ، زهرا، صادقی، علی، ندافی، فاطمه. (۱۳۹۴). ۳۴۰ بازی موثر در پرورش هوش کودکان، انتشارات شهر قلم.
- [۵] صلاحی، علی اکبر، چراغی، اکبر، کبیری، محمدصادی، طریقت رام، زهرا، وکیلی ازغندی، نیکی، قدوسی، آناهیتا، آقاباری گاوزنی، محدثه، میرزابیگی، مبینا و دیگران. (۱۳۹۷). مدیریت استعداد با رویکرد اقتصادی، تهران، انتشارات دانشگاه ستاری.
- [۶] فرامرزی، سالار، زارع، حسن، قنوت، اعظم. (۱۳۹۴). اثربخشی برنامه آموزشی مبتنی بر نظریه گاردنر بر عملکرد هوش‌های چندگانه دانش‌آموزان، فصلنامه روانشناسی تربیتی، سال یازدهم، شماره ۳۶، ص ۱۷۷-۱۵۱.
- [۷] محبی امین، سکینه، مهران، بهروز. (۱۳۹۳). جایگاه پرورش هوش‌های چندگانه در مجله کمک آموزشی رشد، دوفصلنامه علمی- پژوهشی دانشگاه شاهد، سال بیست و یکم- دوره جدید، شماره ۵ ص ۷۸-۶۷.
- [۸] نصیری، فخرالسادات، عمادی، امیرحسین، کریمی، رسول، جاوید، فاطمه. (۱۳۹۱). رابطه بین مهارت‌های مدیران با هوش چندگانه آنان در مدیران متوسطه شهر همدان، فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال، چهارم، شماره یکم، ص ۱۴۷-۱۳۱.
- [۹] یوسفی، مهناز، صلاحی، علی اکبر. (۱۳۹۹). رابطه بین هوش‌های چندگانه گاردنر و رضایت زناشویی، فصلنامه روانشناسی و علوم رفتاری ایران، شماره ۲۱، ص ۹-۱.
- [10] Dickinson, D. (2001). Learning through many kinds of intelligence _
- [11] Mayer, J. D., Panter, A. T., & Caruso, D. R. (2017). A closer look at the Test of Personal Intelligence (TOPI). *Personality and Individual Differences*, journal homepage: www.elsevier.com/locate/paid, 301-311
- [12] Feist, G., & Rosenberg, E. (2009). *Psychology: Making Connections*. Mcgraw Hill, higher education
- [13] Amini, M., Tamanani, M., & Amini, S. (2009). Multiple Intelligence Theory and its Implications in Designing Experiences and Learning Opportunities. *Quarterly Journal of Educational Thoughts*. 4(5), 91-107 [In Persian]
- [14] Armstrong, T. (2007). The curriculum superhighway. *Journal of Educational Leadership*, 64(8), 16-20
- [15] Roxana, S. C. (2014). The Theory of Multiple Intelligences- Applications in Mentoring Beginning Teachers.. 5th World Conference on Educational Sciences
- [16] Hogg, M. a& Abrama, D(1988). *Social Identitification: A Social Psychology of Inter group Relations and group process*, London: Rout Ledge.
- [17] Ysseldyk, R. Matheson, K.& H, Anisman(2010). Religiosity as identity: toward an understanding of religion from a social identity perspective. *Personality and Social Psychology Review*, vol. 14, pp. 60 -71.
- [18] Jenkins, R. (1996). *Social Identity*, Translated by Toraj Yarahmadi (2002). Tehran, Shiraz.
- [19] Shahrabi Zahra and Alavi Seyyed Mohammad(2017). Prediction of English Language Proficiency Level Using Multiple Intelligences Theory and Critical Thinking Skills. *Journal of Language and Translation*. Volume 7, Number 3, Fall 2017, (pp.1-11)